

Nro. 3.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Juliusnak 9: ik napján
1802 ik októberdében.*

Posonból Julius 6: ik napján.

A' múlt hónap 28: ik napján tartatott 18: ik Országos üléstől fogva, a' kereskedés dolgát illető Deputatzióális ülések folytak. Tegnap a' 19: ik Országos ülés vőlt, a' mellyben Felseges urunknak a' Királyi Propozitziók második pontját illető Kegyelmes Resolutziója olvastatott fel, melyben kinyilatkoztatja ő Felsege, hogy az Ország Rendjei által egyenlő akarattal helybehagyatott meg: nevelt kontributziót el fogadni kegyelmesen méltóztak, és hogy az eddig való kontributzióhoz járult summának pótoztatása végett, a' só mázsájának árra 1 Forinttal 6 kraj-

C.

tzárral nevedjék, a' még pótolandó rész pedig a' mostani kontribúzió mellé foglaltassák.

Felséges urunk a' sertéseknek szabad ki hajtását, ismét kegyelmesen meg engedni méltóztatott.

Török Birodalom.

Egy Török országi levélből azt a' különöst olvassuk, hogy az az elébb csak 800 emberből állott és azután 5 ezerre nevedett fegyveres nép, a' mely Oláh országot úgy meg rettentette, hogy előtte a' Bojérok minden katonáikkal és a' Hospodárjokkal egygyütt el szaladván, vagyonnyaikat a' ragadozók' kezibe prédául hagyták, tulajdonképpen nem tartozik ugyan a' *Pasman Oglá* seregei közzé, hanem ez csak egy pusztító haramia tsoport, de a' melynek Oláh országba való béütése azonközben egyenesen *Pasman* által igazgattatik. Elég az a' dologhoz, hogy ez a' haramia tsoport véghetetlen prédát gyűjt öfzfze, a' mellyből kétség kívül *Pasman* is ki kapja a' maga részit. — Ha meg gondólja az ember, hogy mely régen szenved a' Fényes Porta ennek a' Pasmantól, és hogy még a' Belgrádi Baschagyilkos megölettetését is nem csak mind ez ideig büntöttelenül maradni megengedte, hanem a' gyilkosoknak csak ezután tsendesesen viseljük magokat, tökéletes botsánatot ajánl, &c, nem lehet hogy olyan reménséggel ne légyen, hogy Oláhországnak letsendefittetése végett valamelyik más szomszéd Hatalmasság fogja közbenjárása által igazítani a' dólgot.

Konstántzindpolyból, Május' 25 = dikén.

Ide egy Francia kereskedő hajó érkezett, a' melly leg első ezen hadakozás után. Min-

den itt szemléltethető különbözőkülönbféle nemzet béli kereskedő hajók között, legfőszámban az Ausztriaiak, a' mellyek hatvannál többen vannak itt.

A' Török tartományokban folyó zürzavarok miatt, ide Konstantinápolyba Várnán és a' Fekete tengeren által kell Bétsből jönni a' leveleknek, a' hol az utolsó pakét erőssen átalazott volt egy hajótörés miatt.

Az Orosz Császár és a' Persiai uralkodó között, újontan hadakozás ütötte ki magát. Ezen Persiai uralkodónak neve Baba Khán. Az ő meghódoltatására a' Kaspium tenger mellett Ghilanánál szállott táborba egy Orosz sereg.

Az Asiai Muhamedánus és Deisták között az Oman nevű tartományban, igen heves vallás béli hadakozás foly; még a' Bagdádi Bascha is segítségét küldött az elsőnek. — Oly sok felől, és annyi féle zenebouák által szorongattatik a' Fényes Porta, hogy feloszlatásától félhetne, ha a' Frantzia Respublika kezesléget nem vállalt volna a' Török Birodalomnak épségben leendő maradása felől. Azon közben ki tudja, hogy valyon, ha csakugyan a' szomszédoknak kellek a' nyughatatlankodók között való tsendességek helyre-állítása végett elő állani, nem fogak e' a' nyughatatlan, Baschák Lengyel' ország tükörébe tekinteni kéntelenítettni.

A' Porta által le tétetett Nissai volt Bascha, Giorgi, 17 ezer haramiakból álló fegyveres sereget gyűjtött öszsze, a' mellynek segedelmivel, hogy a' Császárján boszszúját állhassa, a' körül lévő vidékeket pusztítja, addig is, míg a' fő tzieljához, Konstantinápolyhoz való közeítésre, alkalmatosságot láthat. A' tzielözása ugyan tulajdonképpen Konstantinápoly; és minthogy Pas-

man = Oglúval is égyetértőlög van, és ettöl minden segedelmet várhat, gyaníthatóképpen meg eshetik, hogy ezen fő város ellen is próbát fog tenni. Mitsoda kimeretellel? az idő fogja meg mutatni.

Frantzia Respublika.

Páris, Jun. 24 = dikén. Itt már 60 ezer vótumok gyűltek öszsze, annak a' kérdésnek meghatározására, hogy Konzúl légyen e' *Bonaparté* egész életében, vagy ne legyen? A' 60 ezer között tsak 80 van olyan, a' mely azt kívánnyá, hogy ne legyen egész életében Konzúl.

Hadi Miníster Berthier egy meg hívó levelet küldött a' Helvétziai Országlószékhez, olyan jelentéssel, hogy ez nevezzen ki bizonyos számú Helvétus Indzinéreket, a' kik Frantzia Indzsinérekkel egygyütt ábrázolnák le Helvétziának külömbkülömb vidékeit, hogy ezek által, a' revoluziós idő béli ütközeteknek mappája tökéletesé tétetödhessen.

A' hadi Kancelláriánál a' következő tartományok vannak az Indzsinérek kezeik alatt, a' kik azokról leg jobb mappákat készítenek, u. m: *Savoja, Piemont, Helvétzia, a' Rénus bal mejjékin lévő 4 új Fr. Departamentumok, az Olasz Respublika, Egyiptom, Bavaria, és a' Swéviai Kerület.* Tsak Bavaria mappáján 34 Bavarus, és 8 Frantzia Indzsinérek dőleoznak. Swévia mappája, a' melyet Gen. *Moreau* véletett fel, 20 darabokon jön ki.

Az Országlószék három fő Inspektorokat nevezett ki, hogy a' Frantzia Respublika külömbkülömb részeit bjárva, a' tanulás állapotját meg vizsgálják. Ezek nevezetes emberek. Egygyik *Néel* a' Felső Rénusi Departamentum Préfektus

aa, a' másik *Delambre*, egy híres tsillagvizsgáló, és a' Nemzeti Institutum tagja, a' harmadik *Despauz*, a' Sorozei hasznos Institutumnak el-ozlása előtt volt Direktor. Ezek a' Respublika béli lyceumokat, és egy szóval minden tanuló műhelyeket, bé járván, azoknak intézeteiket, rendtartásaikat, és külső belső minden állapotjokat meg vizsgálják.

A' *Bonaparte* Familiának törzsökös régiségéről, ilyen megjegyzések olvastatnak egy Olasz tudós-
nak munkájában: Sarzanában olyan kézírások talál-
látatnak, a' melyekben a' *Bonaparte* familiáról val-
ló emlékezet már az 1300 = ik elztendőben elő-
fordúl, a' mellyből világos, hogy ez, az ő eredeti
helye volt legyen. Egy 1456 = dik elztendő bé-
li levél is olvastatik, a' mellyet a' Volterrai Kan-
cellarius írt *Césár Bonapartéhoz*. Az *Aldobrandi*,
Bonaparte, *Piazz*, és más Familiák, mint a'
Gibelinek pártfogói, 1370 = ben, Sarzanából el-
üzettettek. Ezen Familiák között, némelyek
Toskánába, mások másuva, nevezetesen pedig a'
Bonaparte Familia *Corsika* szigetére, költözött,
a' hol *Landinellinek* írása szerént még 1600 = ban
is virágjában volt ez a' most újra ki virágzott ne-
vezetes Ház. A' Párisi Nemzeti Könyvesház-
ban egy Komédia taláztatik, mint ritka régiség,
melynek 1692 = ben *Bonaparte Miklos* volt az
írója. Az 1527 = dik elztendő béli *Romai* pufz-
titásokat is valami *Bonaparte Jakab* nevű ír-
ta le.

A' Jun. 13 = dikán ki jött Párisi *Moniteurben*
ki hirdettetett, hogy az *Anglus* udvarra való
égygyezés szerént, egy *Anglus* személy is meg ne
jelenhessen udvarló audentzián az Első Konzül-
nál, olyan, a' ki még eő *Britanniai* Felsőgekhez
udvarló audentziára nem volt botsáttatva.

A' Hadi Kancellariának *Sándor* polgárnevű

tagja egy irást terjesztett az Első Konzúl eleibe, a' mellyben azt a' módot mutatja meg a' Nécker princípiumaival majd csak nem egészíten meg é. ygyezőlög, hogy Frantzia országban a' gabonának bőséget és oltsóságát miként lehetne állandóvá tenni. Azt állítja, hogy a' gabonakereskedést illető törvények nem lehetnek sokáig tartók, az az, hogy az égyfzer hozatott törvény ezen tekintetben nem alkalmaztathatik mindezen időre; a' mely törvények a' régi Frantzia országban a' gabona kereskedésre nézve jók voltak, azok a' mostani időre nem lehetnek alkalmazatosok; hasonlóképpen a' mostaniak, so esztendő múlva nem fognak jók lenni. Ugy itél Sándor polgár, hogy a' gabonakereskedésnek kormányozása az Országlószéket illeti, és nem bízattathatik magános emberek spekulatiojokra. — Hogy a' gabonát külső országokra minden határ nélkül való szabadsággal ki lehet vinni, ezt a' leg veszedelmesebbek mondja lenni. Ebből a' származott következni, hogy, mivel a' kereskedőknek sokkal könnyebb a' gabonát hajókra tölteni és küllő országra vinni, mint sem azzal belső kereskedést folytatni, a' küllő és nyertesebb kereskedést a' besönek eleibe teszi, 's így az ország produktumával a' küllő országok gazdagodnak, sőt, hogy a' gabonát a' küllő országiák azon országnak, a' mellyből ki vitték volt, más részeibe, visszra hozhatják, és sokkal drágábban el adhatják. Hogy ezt el lehetessen kerülni, a' belső, az az, az ország küllömbkülömb részeinek egymással való kereskedését szüklég jó lábra állítani. — Nem ellenzi Sándor polgár egyáltalában a' gabonának küllő országokra való kivittetését is, hanem úgy, hogy csak Nemzeti hajókon légyen szabad annak ki hordattatása, &c.

Minekutánna a' Frantzia országi Kath. Ek-

kléssai Intezetek' II - ik Részének 11 - ik tziikkelye szerént, az országban a' Püspökségeken , Plébániákon , Kathed. Káptalanokon és Semináriumokon kívül, minden egyéb Szerzetes Papi Gyülekezetek, férjfi és aszszony klastromok, és egyéb e' félék el töröltettek volna, 's minekutánna ez a' tziikkely egy új Konzuláris vézés szerént a' Rénus bal mejjékén lévő négy új Departamentomokra is ki terjesztetett volna, egy Kommissió, a' melly az el töröltetett Gyülekezeteknek vagyonyaikat, papiroffaiikat, árkhivumaikat, &c, laistromba és petsét alá vette: laistromba írja egyfizersmind a' papi személyeket is minyájan; kiknek el vett 's ez után a' Nemzeti jofszágokkal egygyütt adminiftráltatandó jofzágaikért, esztendőnként járandó penziók határozottak.

Azok, a' kik még 60 esztendőt nem töltöttek 500, azok pedig, a' kik 60 vagy azon fellyül való esztendősök, 600 Livrákból álló penziót kapnak, ha t. i. Frantzia születésüek. Azon 10 napoknak el telése után, a' mellyek alatt Klastromjaikat oda hagyni kéntelenittetnek, szerzetes ruháikat nem viselhetik a' Barátok. Házi portékáit, a' mellyeknek a' Klastromban ki ki személyesen hasznát vette, t. i. fejezernémüit, &c, magával minden ki viheti: az olyan portékák ellenben, a' mellyeknek közönséges hasznát vették, fel osztatnak közöttök. Az olyan szerzetes személyek, a' kik nem Frantzia országi születésüek, a' Rénus jobb partjára tartoznak általtakarodni, 150 Livrákból álló úti költséggel, a' mely egyfizerre általt adatik nékiek. — Tsak az olyan Papi fundatziók vétetnek ki az eltöröltetés alól, a' mellyeknek beteg és tanító házaik vannak, 's ezeknek gondviselésével foglalatoskodnak. — Meg hagyatnak még 10 leg jobb és leg nagyobb Klastromok, t. i. 6 aszszonyklastromok az olyan apátza-aszszonyok számára, a'

kik tovább is együtt akarnak élni, a' nélkül, hogy a' Klasztromi életfolytatása, következzen belőle, és 4 férfi klasztromok, az olyan Barátok számára, a' kik 70 éztendőt töltöttek, és holtok napjáig égygyütt lakni kívánnak.

A' Konzulok azt végezték, hogy Párisban egy olyan ispotály állittasson fel, a' melly egyedül tfak az öreg, vagy pedig meg gyógyíthatatlan emberek bé fogadására szolgáljon. A' kik ebbe bé vétettetnek, meg mutatni köteleztetnek, hogy öregségek vagy elerötelenülések miatt, élelmek keresésére nem alkalmatoak.

Koblentzből bé küldötte a' Préfektus a' Bonaparte holtig való Konzulágát illető votumok laistromát. Azok, a' kik azt kívánnák, hogy holtig Konzul legyen, 63,692 = re, azok pedig a' kik azt találják jónak, hogy ne légyen, tsak 151 = re mennek. — A' Róeri Departamentomban 85,060 votizáló, kívánnya, 249 pedig nem akarja, az ő holtig való konzulködását.

* * *

A' Romai Pápa és Frantzia Respublika között való Konkordáta, a' Frantzia Respublikában lévő Protestáns Ekklesiákat illető Intézetekkel egygyütt, ezen észtendő béli 34 = ik M. Kurirban: a' Frantzia országi Katholika Anyaszentegyházat illető Intézeteknek I = ső, II = ik, III = ik Részeik pedig, a' 36, 37. és 38 = ik M. Kurirban fordultak elő 57 zikkelyekben; itt következik most ezen Intézeteknek végezete is, a' mellyet egyéb tárgyaknak bősége miatt ez ideig ki nem adhattunk:

Negyedik Rész.

Az Ersekségeknek, Püspökségeknek, Parokhi-

ának, felosztatásokról, az Isteniszteletre határozott épületekről, 's az Istenisztelet' szolgáltnak fizetésekről. — 58) Tz. Egő z Frantzia országban 10 Ersekek, v. Metropolitanák, és 50 Püspökök lesznek. — 59) Tz. Az Ersekségek és Püspökségek meg határozatása, egy billönös új számba vétel szerént intéztetik el. — 60) Tz. Minden Bíróságnak helyén legyen legalább egy Parokhia, és annyi Kaplányságok, v. Filiálisok, a' mennyi kívántatni fog. — 61) Tz. A' Filiális Ekklesiák ki terjedését és számát, minden Püspök maga határozza meg a' maga megyéjében a' Préfektus egygyeiértésével, és az Országglószéknek azutánni helybehagyásával. — 62) Tz. A' Frantzia földön, az Országglószéknek nyilvánosságos helybehagyása nélkül, egy Parokhia v. Filiális Ekklesia is fel nem állitathatik. — 63) Tz. A' Filiális Ekklesiába való Papokat, a' Püspökök nevezik ki. — 64) Tz. Az Ersekek eistendei fizetése, 15 ezer Livra legyen. — 65) Tz. A' Püspökök fizetése 10 ezer Livrából áll. — 66) Tz. A' Papok két kláffirokra osztotnak: az első kláffis bélieknek fizetése 1500, a' második kláffis bélieké pedig 1000 Livrákra határozatnak. — 67) Tz. Azon penziók, a' mellyeket valakik az első Nemzeti Gyűlés végzése szerént kapnak, rendszer fizetéseikből el vonattatnak. A' nagy közönségek Tanátsai a' magok helység béli közönséges javaikból nevelhetik, ha a' környűllás kívánni fogja, Papjaik jövedelmit. — 68) Tz. A' vikáriusok és segítők azon személyek között választódhatnak, a' kik az első Nemzeti Gyűlés rendelkezése szerént penziót kapnak, és az ő fizetéseik tsak is ezen penzióból 's alamisnából éljen. — 69) Tz. A' Püspökök el fogják intézni azon rendeleteket, a' mellyek szerént az Isteniszteletnek szolgálta' Sakramentomok kiszolgáltatásáért kegyesadománt, kívánhatnak, de a' mely

rendelések ki nem hirdettethetnek, bé sem töltetethetnek addig, mig az Országglófzék által helybe nem hagyattathatnak. — 70) Tz. Minden Pap a' ki a' Státustól veszi jövedelmét, el vesztiazt, ha hellves ok nélkül, valamely foglalatosságot, mely réá bizattatik, véghez vinni nem akar. — 71) Tz. A' Departamentális Tanátsokra bizattatik, hogy az Érsekeknek és Püspököknek alkalmas lakhelyeket rendeljenek. — 72) Tz. Az el nem idegenített Párokhiák és azokhoz tartozó kertek, a' Plébánusoknak és Filiálisoknak vizsgálva adattatnak: a' hol pedig nem lennének, a' közönségek Tanátsaira bizattatik, hogy házat és kertet adjanak nékiek. 73) Tz. Az Istentisztelet szolgainak fizetésekre és az Istentisztelet kiszolgáltatására rendeltethető fundációk, tsak a' Státus kintstárjába lehetnek interesen fundáltatva. A' Püspök által veheti azokat, de tsak az Országglófzék erőllatheti meg. — 74) Tz. A' házan és ahoz foglaltatva lévő kerten kívül, semmi egyéb fel nem kelhető jóságok nem tarthatnak egy féle Papi titulus alá is, és e' féle jóságokat az Isten tisztelet szolgái, mint hivataljokhoz tartozókat, nem bírhatnak. — 75) Tzik. Azon házak (templomok) közzül, mellyek ennekelőtte a' Kath. Vallás béli Istentiszteletre voltak rendeltetve, 's a' mellyek még el nem idegenítették, minden Plébaniában és Filiális Ekklesiában adjanak által egygyet egyet a' Préfektusok a' Püspököknek, 's az után tudófttsák felőle azt a' Státus Tanátsoft, a' kire az Istentisztelet dolgaira való figyelmezés van bizattatva. — 76) Tz. Légyen templom szükségeire gondot viselő ház is (Fábrika nevezett alatt) mindenütt. — 77) Tz. Az olyan közönségekben, a' hol alkalmas templom nem találtatna, légyen gondjok a' Püspöknek és Préfektusoknak, hogy az Istentiszteletre alkalmas épületek állittassanak fel. —

Pruszsia.

Memelből, Jun. 15 = dikén. — Az Orosz Császár, a' kit látni itt most minden nap szerentsénk van, egy jó növésű, erős, nagy lelket jelentő tekintetű, barátságos magaviseletű, ember. A' két álla végén le nyúló fül hajai, mellyeket meg hagyva visel, igen illenek. Az a' mód és magokalkalmaztatása, a' mint a' Császár és a' mi Királyi Felségeink magokat egymáshoz viselik, a' leg egyenesebb és leg gyönyörűsebb.

A' Császár holnap fog vizsza indulni inét. — Egyenesen a' Királynénk kívánságára történt, hogy a' Császár a' *Polangen* nevű leg szél-ső Orosz státióról a' 20 's egy néhány Kozákakból álló csoportot ide parantsólta, hogy eő Felségek és temérdek sokaság előtt a' magok gyakorlottságokat meg mutatják.

Jun. 12 = dikén fényes bált adtak itt a' kereskedők, a' mellyben a' Császár és a' mi Királynénk egygyütt kezdték el a' tántzot. — Tegnap és tegnap előtt ujontan 9 ezer emberek tettek katona próbákat. — Az ide gyülekezett idegenek sokasága véghetetlen és megírhatatlan.

Berlinből Jun. 19 = dikén.

Azt beszélik, hogy *Grodnónál*, a' régi *Litthwániában*, az Orosz Császár is egy tábort fogna katona idő - töltő próba - tételeknek okáért gyűjteni, a' hoi a' Császárné is, 's a' mi Király familiánk is, meg jelennének. — A' *Memelből* érkező tudósításaink igen örvendetesek. Mind a' Császár mind pedig a' mi Királyi familiánk különös örömben vannak, hogy egymást személyesen meg ismérhették.

Orosz Birodalom.

Georgiának állapotjáról azt a nevezetesebb írók Tiflisből, a fő városból, hogy az Orosz udvar olyan rendeléssel küldötte legyen el Korring Generális, hogy Tiflist, mint azon tartománynak fő vezére, foglalja el. Sok más fő személyek adattak még melléje. Az országnak elfoglalása nagy ceremóniával ment véghez; a Klérusnak sok fő tagjai eleibe jöttek a Császár Küldöttjeinek. Nevezetesebbítette ezen ceremóniát mindenek felett a Sz. Nina képe, melyet a múlt századnak elején *Wachtang Császár*, az Orosz Birodalomban halálozván meg, Moskauban hagyott volt, és a melyet ezen alkalmatossággal Sándor Császár, vissza küldött Tiflisbe. A képek szent proceffióval való általvétele után véghetetlen nép gyülekezett bé a Kathedrale templomba, és az új uralkodóra való áldáskérés után, a hűség hitenének letétele által való hódolás, el kezdődött, és véghez ment.

Az Orosz és Spanyol udvarok tavaly Dec. 15: dikén léptek békekésé kötésre, hanem a kötés tikkelyei csak most hirdettettek ki, és a következő kevés számú feltételekből állanak.

„Ő Felsége a Spanyol Király, és az Orosz Császár, egyformán lelkesítettvén azon kívánságtól, hogy a két Udvarok közt ez előtt felállott barátságos öszve köttetés, és egygyet értés, ismét bizonyossá tétessen, 's ezen tzeélnak elérésére a legjobb, és hathatósabb eszközöket akarván fordítani, az alább írtakat tellyes hatalommal felruházták, hogy a következőekben megegyezhessenek.

I. Ezen szempillantástól fogva békekésé, és egygyet értés lesz a Spanyol Király, és a Orosz Császár között.

2. Ezen egygyet értés fenntartására, mind a' két Udvar fog kinevezni, a' régi Izokás szerint két Ministert, mind a' két Udvarokhoz. Ez a' kineveztetés egygyütt fog megesni 1802: ben, vagy ha lehet még elébb is.

3. Ezen békeflég helybe hagyódása után kö. zönflégflé teszük az említett két Udvarok tartományaikban, hogy a' két Hatalmasságok alatt lévő lakosok, úgy bánjanak egymással, mint két barátságos Nemzetekhez illik, és hogy azon kereskedésbéli, 's más rendeléseket megtartsák, mellyekben fognak a' mostani egygyezés által helyezettödni. —

„Azarra. Gróf Markoff.

Mint gondolkozzék Sándor Császár az alamisnalkodásnak eddig szokásban volt közönfléges módjáról, megtettük a' következő levélből, a' mellyet Titok Tanácsos Wittostofhoz azon alkalmatossággal küldött, midön ez a' Szegények tápláltása végett egy új plánumot terjesztett ö fléflége eleibe:

„Az alamisra szegények közt való kioflztogatásának mostani módja, csak azoknak számát izaporítja, 's nem szolgál sem a' hoflzfú idö alatt meggörbedt öreg meggyugtására, sem a' legflzebb korában sinlödö ember egéflségének vizsiza állítására, sem az Ifjúnak, mellyből a' Státusnak egy hasznos tagja vált völne, a' haláltól, vagy a' vétektől való megtartására. Sokszor egy szenvedhetetlen korhely, kiragadja a' jóltévö kezek közzül azt a' jótéteményt, melly egy olyan Atyának volt szánva, ki beteg ágyában a' kétségbe eséfllel küflzködik. A' jótétemény nem abban áll, hogy valaki a' nyomorúflgnak sokszor tsalóka te flntete által megindúljon: hanem meg kell a'

nyomorúltakat lakó helyeiknél látogatni, a' hol a' fájdalom, és könyhullatás van velek, 's azon kell igyekezni, hogy állapotjokat, érzékeny magunk viselése, hasznos tanács adásunk, és minden külfő, és belfő eltközök által segítsük. Ebben áll a' valóságos jótétemény. Hogy végbe lehet ezt vinni, azt sok megvilágosodott Nemzetek, nevezetesen Hamburg városa példája mutatja, a' hol egy emberi érzékeny szívvel bíró Társaság, mintegy 15 elztendőktől fogva gyakorolja ezt a' szent kötelességet az emberi nemzet szenvedő részének vigasztalására, még pedig minden személyes haszon, vagy valamely megjutalmaztatásra való tekintet nélkül. Mivel kívánom ezen nemes példát követni, tehát 3 tagokat fogok kinevezni, kik nezyediket választanak, négyen ismét ötödiket, mind addig míg a' tagok száma tizenhétre nem megy. Ezen tagok eleibe kell, a' most elkészült plánumot terjeszteni, és meghányni vetni, ha vallyon munkába vétethetik e'? Hogy pedig azt kijelentsem, hogy megnyit várhatnak a' Izereni étlenek tisztá indulatomtól, nem tsek azon jótéző Társaságot vezem oltalmam alá, melly ezen városban fog felállani, hanem azokat is, mellyek kétség kívül ennek példajára elzaporodnak ezen Nemzetben, melly előttem olyan kedves, mellyel a' természet olly sok javait közlőtte, és a' mellyet különösen azon indulattal felruházott, hogy ember társát segítse. —

„Sándor.

Elegyes Levelek.

Memelből, Jun. 16-ikán.

Ma reggeli 8 órakor még égyfzer látogatására jött a' Császár eő Királyi Felségeknek, a' hol égygyütt fölöttökömvén, 10 óra után bútsut

vett, és országaiba vissza indúlt. Egy óra múlva azután a' Királyi Fellegek is vissza indúltak innet Berlin felé.

Szebenből (Erdélyből) Jun. 23 = dikén.

Az Oláh országi egymással ellenkező sokféle hírek miatt, nehéz valami valóságot írni. — Az elszaladottnak tudósításaik, az ő indulatból származó miatti előadásai egymástól annyira hülömbözök, hogy a' hirtelen való közönséges nagy ijedségnek valóságos okát ki tanulni, igen bajos volna.

Tudósítás.

Keszthelyen Nemes Szala Vármegyében helyezett Mező Városban, Georgikon nevezete alatt felállított Gazdasági foglalatosságot tárgyozó Majorban, e' most folyó 1802 = ik esztendőbeli jövő Augustus hónapnak végezetével két Stipendiumok üressen fognak maradni, mellyeknek elnyerésére alkalmatosság lévén, e' nevezett Georgikon' részéről minden ollyas Ifjakkak kiknek az említett Stipendiumoknak megnyerésére, 's ettől fogva a' gazdaság megtanulására, 's abban szerzett tudományok után Gazdasági Tifztségre kedvek volna, jelentetik, hogy magokat a' következő September és October hónapokban a' Georgikonbeli Elöljáróknál Személylyessen bejelenték. — A' Gazdaságot tanuló ilyen Ifjában, akár melly vallású, születésű, vagy Nemzetbeli legyen is az, megkívánandó tulajdonfágok ezek; hogy ő a' Philosophiát, vagy legalább az alsóbb

hat Deák Okolákat jól elvégezte, Deák, Magyar, és Német nyelveken írjon, és beszéljen, az elvégzett tanulásáról, 's jó maga viselkedési hitels bizonyosság: és ajánló levelet mutasson, végtelenség, és egészséges testű legyen. E' szerint azon két Ifjakkak, kik az megüresülő endő Stipendiumoknak elnyerésére alkalmasoknak fognak találni telimétre és ruházatjara (szabad szálláson, fű és es, és gyertyán kivül) első elztendőre 100, másodikra 120, harmadikra 150 forint adtatik; 's egy szersmind arról, ha a' három elztendőt, a' meddig a' Cursus szokott tartani, ditséretes előmenettel elvégezéndik, hogy Gazdasági Tifztségre emeltetnek, bizonyossá tétetnek.

Minden egyéb Ifjakkak is, a' kik akár önön költségeken, akár más Jóltévők, vagy Atvokfiak segedelmével a' Georgikonban tanítandó Gazdaságbeli, Mathematika, és Physico-Veterinariai Tudományokat tanulni, 's magokat a' külső Gazdaságbéli Tárgyakban is gyakorolni akarjak, valamint eddig, úgy ezután is (a' Georgikonbéli Előjáróknál megteendő Bjelentés után) mind ezekre való bėjárás, 's kinek kinek tzeljához képest választandó Tudományoknak hallása, mellyek így egy elztendő alatt is könnyen elvégeződhetnek, minden fizetés nélkül szabadon lészen, tsupán azon kötelezéssel, hogy magokat a' Georgikon Törvényeihez, és rendtartásaihoz alkalmaztassák, 's mind privátim, mind publice tartatai szokott Exameeneknek alá vessék.

P. D.